

Městský soud v Praze

Slezská 2000/9

120 00 Praha 2 Vinohrady

V Brně dne 8. 9 2022

Spisová značka: *nepředchází*

Navrhovatel: **Dobře zapsaný spolek**, třída Kpt. Jaroše 1922/3, Černá Pole (Brno-střed), 602 00 Brno, IČ: 02506912, zastoupen předsedou: Mgr. Vendula Zahumenská, Ph.D.

Právní zástupce: **Mgr. David Zahumenský**, advokát se sídlem AK třída Kpt. Jaroše 1922/3, 602 00 Brno

Odpůrce: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, Na Františku 32 110 15, Praha 1

1

Návrh na zrušení

Opatření obecné povahy – Vyhlášení předcházení stavu nouze v teplárenství ze dne 5. září 2022

Elektronicky

Přílohy:

- *Napadené opatření obecné povahy*
- *Plná moc*
- *Další přílohy prokazující žalobní tvrzení – jsou navrhovány k důkazu*

I.

K aktivní procesní a věcné legitimaci a povaha napadeného opatření

I.1. K aktivní legitimaci a dotčenosti navrhovatele na jeho právech

[1] Jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2019, čj. 2 As 187/2017-264: „**aktivní věcná legitimace** navrhovatele v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy je dána, pokud soud dospěje ke skutkovému a právnímu závěru o skutečném vztahu úpravy obsažené v napadené části opatření obecné povahy a právní sféry navrhovatele a zároveň o podstatné nezákonnosti napadené regulace obsažené v opatření obecné povahy posuzované z hlediska kompetenčních, procesních i hmotněprávních předpisů (§ 101a odst. 1 věta první a § 101d odst. 2 věta první s. ř. s.).“

[2] Navrhovatel se domnívá, že **došlo k nezákonným zásahům do jeho veřejných subjektivních práv, a to konkrétně práva na příznivé životní prostředí (zahrnující i problematiku CO2 a změny klimatu)**, které je navrhovateli zaručeno Ústavou, Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“), Rámcovou úmluvu Organizace spojených národů o změně klimatu (č. 80/2005 Sb. m. s.), Pařížskou dohodu (č. 64/2017 Sb. m. s.), dále pak Úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (č. 124/2004 Sb. m. s. – tzv. „Aarhuskou úmluvou“).

[3] Žalovaný vyhlásil „stav předcházení stavu nouze v teplárenství“, a to od 6. 9. 2022 do 31. 8. 2023 (dále jen „Stav předcházení“).¹ Žalovaný ve své tiskové zprávě k vydání tohoto OOP uvedl: „Od pondělí 5. září začne platit stav předcházení stavu nouze v teplárenství, který má umožnit snížení spotřeby plynu. **Ministerstvo průmyslu a obchodu v návaznosti na tento stav bude moci rozhodnout o pokračování provozu uhelných a dalších zdrojů tepla bez ohledu na emisní limity.** Vyhlášení stavu předcházení stavu nouze v teplárenství neznamena automatickou aktivaci vyhlášky stanovující nižší teploty v obytných a dalších prostorách.“² To znamená, že Česká republika zcela upustila od svých klimatických závazků a jedná v absolutním rozporu s nedávným rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 14A 101/2021 – 248 ze dne 15. 6. 2022 (dále jen „Rozsudek“).

[4] Toto opatření obecné povahy (k právní povaze Stavů předcházení níže) přímo zasahuje do práv navrhovatele. Tento zásah podrobně popisuje navrhovatel dále v návrhu, ačkoliv je to v podstatě zbytečné vzhledem k tomu, že existence změn klimatu

¹ <https://www.mpo.cz/assets/cz/rozcestnik/uredni-deska/2022/9/Original-dokumentu.pdf>

² <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/ministerstvo-prumyslu-a-obchodu-od-pondeli-vyhlasil-predchazeni-stavu-nouze-v-teplarenstvi--269584/>

je notoriíou a je prokázáno nade vší pochybnost, že na tento proces má vliv lidská činnost. Na tomto faktu existuje nezpochybnitelný vědecký konsenzus.

[5] Navrhovatel je environmentálním spolkem. Ve stanovách má uvedeno:

Čl. 2 Účel a vize spolku

1. Posláním spolku je přispívat ke svobodné společnosti respektující hodnoty liberální demokracie, kde občané jsou vzdělaní a aktivně se podílejí na správě věcí veřejných.
2. Posláním spolku je ochrana přírody a krajiny.
3. Posláním je dále podpora občanské společnosti a občanské angažovanosti, osvěta a vzdělávání v oblasti lidských práv a ochrany životního prostředí, vzdělávání, výzkum a poradenství občanům.

[6] **Navrhovatel svou aktivní legitimaci odvozuje od zásahu do práva na příznivé životní prostředí zaručeného v čl. 35 Listiny a v mezinárodních smluv.**

[7] **Na zákonné úrovni vidí navrhovatel zásah zejm. v rámci těchto předpisů:**

a. Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

- i. § 6: Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.
- ii. § 8: Znečišťování životního prostředí je vnášení takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů do životního prostředí v důsledku lidské činnosti, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro dané prostředí. Poškození životního prostředí je zhoršování jeho stavu znečišťováním nebo jinou lidskou činností nad míru stanovenou zvláštními předpisy.
- iii. § 9: Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškození životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškození omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.
- iv. § 10: Ekologická újma je ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti.
- v. § 11: Území nesmí být zatěžováno lidskou činností nad míru únosného zatížení.

- vi. § 17: Každý je povinen, především opatřeními přímo u zdroje, předcházet znečišťování nebo poškozování životního prostředí a minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí.
1. Na tomto místě je nutno zdůraznit, že pod pojme každý lze nepochybně chápat i (nebo především) stát a jeho orgány, tedy i žalovaného.
- vii. § 18: Každý, kdo svou činností znečišťuje nebo poškozuje životní prostředí, nebo kdo využívá přírodní zdroje, je povinen na vlastní náklady zajišťovat sledování tohoto působení a znát jeho možné důsledky.
1. Se všemi těmito ustanoveními (a rovněž s dalšími ze zmíněného zákona) je činnost odpůrce v rozporu. Jednání, odpůrce není trvale udržitelné a odpůrce se ani nepokoušel zjistit a poměřit následky svého rozhodnutí.
- b. Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
- i. § 1 odst. 1: Ochranou ovzduší se rozumí předcházení znečišťování ovzduší a snižování úrovně znečišťování tak, aby byla omezena rizika pro lidské zdraví způsobená znečištěním ovzduší, snížení zátěže životního prostředí látkami vnášenými do ovzduší a poškozujícími ekosystémy a vytvoření předpokladů pro regeneraci složek životního prostředí postižených v důsledku znečištění ovzduší.
  - ii. § 3: Imisní limity a přípustné četnosti jejich překročení jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto zákonu. Imisní limity jsou závazné pro orgány ochrany ovzduší při výkonu jejich působnosti podle tohoto zákona a pro obce a kraje při výkonu jejich samostatné působnosti s dopadem na ovzduší.
  - iii. § 4 odst. 1: Přípustná úroveň znečišťování je určena emisními limity, emisními stropy, technickými podmínkami provozu a přípustnou tmavostí kouře.
    1. Jestliže dojde na výhrůžku obsaženou v tiskové zprávě (výše) a skutečně budou provozovány uhelné elektrárny BEZ OHLEDU NA EMISNÍ LIMITY, jsou evidentně porušena ustanovení zákona o ochraně ovzduší a je tak zasaženo do práv navrhovatele.

[8] Navrhovatel připomíná usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 – 42, z něž vyplývá, že podmínka „zásahu do veřejných subjektivních práv“ konkrétní osoby v důsledku vydání správního aktu, resp. obecněji postupu správního orgánu, nesmí být vykládána restriktivně. K jejímu naplnění postačí, pokud se úkon správního orgánu, podle tvrzení žalobce, negativně projevil v jeho právní sféře. Podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. 8 As 47/2005, je aktivně

žalobní legitimace dána vždy, **pokud s ohledem na tvrzení žalobce není možné zjevně a jednoznačně konstatovat, že k zásahu do jeho právní sféry v žádném případě dojít nemohlo** (srov. také nálezn ÚS ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 7/17).“
To samozřejmě v tomto případě absolutně neplatí.

[9] **Dále ohledně své aktivní legitimace navrhovatel odkazuje na Rozsudek, kde Městský soud posuzoval aktivní legitimaci jednoho ze žalobců – rovněž environmentálního spolku.**

[10] Navrhovatel připomíná, že on sám je tzv. privilegovaným subjektem. Proto má možnost domáhat se soudního přezkumu. To potvrdil i rozšířeného senát NSS ve svém usnesení č.j. 1 Ao 2/2010 – 11, kde byla přijata tato právní věta: **„Návrhu na zrušení opatření obecné povahy nelze vyhovět, bude-li prokázáno, že opatření obecné povahy navrhovatele na jeho právech nezkrátilo, nejde-li o návrh podaný zvláště oprávněným subjektem k ochraně veřejného zájmu.“**

[11] Spolky věnující se ochraně životního prostředí jsou dotčeny veřejností ve smyslu čl. 2 odst. 5 Aarhuské úmluvy. **V souladu s nálezem ÚS ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, se mohou domáhat přezkumu hmotné i procesní stránky rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti správních orgánů týkajících se ochrany životního prostředí. Podmínky uvedeného nálezu navrhovatel bez pochyby splňuje.**

[12] **Zásah do práv navrhovatele spočívá v reálné hrozbě poškozování životního prostředí a nerespektování nebezpečí změny klimatu výrazným zvyšováním ekologické zátěže životního prostředí skrze umožnění spalování fosilních paliv v uhelných elektrárnách.** Tento postup způsobí trvalé a nevratné poškození životního prostředí a v důsledku toho smrt mnoha tisíc Čechů (nepočítaje v to smrt dalších milionů lidí po celém světě) v přímém důsledku znečištění ovzduší a smrt nebo poškození zdraví dalších lidí kvůli sekundárním dopadům spalování fosilních paliv na změnu klimatu, což způsobí sucho, povodně, tání ledovců a zvyšování hladin oceánů, změnu proudění vzduchu a tím změnu podnebí, výskyt extrémních jevů jako jsou tornáda, požáry a další závažné negativní dopady.

[13] Navrhovatel proto namítá, že napadené opatření obecné povahy nevycházelo z žádné cost-benefit analýzy. Pokud by totiž odpůrce takovou analýzu provedl, musel by nepochybně dospět k závěru, že mnohem menší následky z hlediska změn klimatu, což je aktuálně nejzávažnější problém celé planety, by mělo odebrání zemního plynu z Ruska než přechod na spalování jiných fosilních paliv, zejména pak uhlí, popř. ropy a produktů z uhlí a ropy. Odpůrce měl tedy před tím, než přijal bezprecedentní opatření směřující k porušení všech klimatických závazků ČR, uvážit, kolik může v důsledku přechodu k získávání energie z uhelných elektráren zemřít minimálně českých občanů, lépe ale i Evropanů, potažmo obyvatel celého světa. Tyto údaje měl porovnat s případnými riziky úmrtí civilních ukrajinských občanů v lokálním konfliktu Rusko – Ukrajina (se zohledněním nulové odpovědnosti jiných států a jejich obyvatel za tento konflikt) a s celkovým počtem občanů Ukrajiny ve srovnání s miliardami lidí na planetě. Jistě, všechny válečné konflikty jsou tragické a ztráty na životech v nich zbytečné, ale je nutno uvažovat v souvislostech,

je-li v sázce vše – a pokud jde o klima, skutečně tomu tak je. Zohlednit také musíme fakt, že ČR bezostyšně jednala s islámským státem – Katar, kde absolutně neexistují lidská práva. Jak je možné, že odmítáme kvůli lidským právům plyn od Ruska a jsme ochotni ho brát od režimu, který nemá k lidem žádnou úctu?

[14] V textu 2021 Report on International Religious Freedom: Qatar se uvádí: „**The constitution states Islam is the state religion and sharia shall be “a main source” of legislation.** According to the constitution, the Amir must be Muslim. The constitution guarantees the freedom to practice religious rites in accordance with “the maintenance of public order and morality.” **The law punishes “offending” Islam or any of its rites or beliefs or committing blasphemy against Islam, Christianity, or Judaism.**”³

[15] Je bizarní, že tento stát je pro ČR tím správným partnerem, když argumentem pro deaktivaci právních předpisů chránících ovzduší, životní prostředí a klima je právě ochrana lidských práv.

[16] Když se od nehumánního právního systému založeného na právu šariá vrátíme k předchozí argumentaci obsažené v bodě 13 návrhu, musíme říct, že teprve kdyby počty úmrtí Ukrajinců mimořádně přesahovaly počty úmrtí lidí v důsledku přechodu k uhelným zdrojům energie (přičemž zde je nutno počítat dopady i do budoucna), by mohl odpůrce přistoupit k tomu, že nebude respektovat klimatické závazky a dá přednost sankcím vůči Rusku a nebude činit všechny možné kroky k tomu, aby od Ruska zemní plyn jakožto nejvhodnější zdroj energie, který aktuálně máme (kromě jádra) získal. Jestliže tuto analýzu odpůrce neprovedl, a přesto přijal napadené opatření obecné povahy, jehož následky budou nedozírné, dopustil se při přijímání napadeného OOP nezákonnosti, která způsobuje i nezákonnost napadeného OOP, jímž byl vyhlášen Stav předcházení.

[17] Navrhovatel na závěr této části návrhu připomíná, že není žádným spolkem „z leknutí“, založeným ad hoc, aby „bylo nějak zneužito právo“. To uvádí jen pro pořádek, aby odpůrce neměl tendence toto téma vůbec zdvihát. **Spolek se kupř. podílel i na výuce na Fakultě sociálních studií MU, když předsedkyně spolku považovala za vhodné se studenty využívat tzv. interaktivních metod výuky práva životního prostředí.**⁴

I.2. K povaze napadeného opatření

[18] Není pochyb o tom, že napadený akt je opatřením obecné povahy, ačkoliv to přímo nevyplývá ze zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon (dále jen „energetický zákon“).

[19] Stav nouze v teplárenství je upraven v § 88 energetického zákona. V § 88 odst. 3 se uvádí: Při předcházení stavu nouze a při stavu nouze jsou držitelé licence na rozvod tepelné energie a **odběratelé tepelné energie povinni se podřídit omezení spotřeby**

³ <https://www.state.gov/reports/2021-report-on-international-religious-freedom/qatar/>

⁴ <https://atrium.fss.muni.cz/studium/celouniverzitni-kurzy-uci-studenty-premyslet-nad-ramec-oboru>

tepelné energie bez ohledu na uzavřené smlouvy. Držitelé licence na rozvod tepelné energie mohou v nezbytném rozsahu využívat zařízení odběratelů tepelné energie.

[20] Z toho vyplývá, že už samotné vyhlášení Stavů předcházení má přímé dopady na subjekty mimo veřejnou správu, nejedná se tedy o interní akt řízení. Adresáti veřejné správy se v důsledku vyhlášení Stavů předcházení dostávají do situace, kdy musí čekat, že bude vydáno další opatření obecné povahy a jejich smlouvy na dodávky energie přestanou platit. Tato situace se dá velmi dobře srovnat s územním plánem: jeho vydáním také nedochází k zásahu do vlastnického práva občanů, to se stane až tehdy, když by tito usilovali o vydání územního rozhodnutí, a to by jim stavební úřad odmítl kvůli nesouladu záměru územním plánem vydat, nebo kdyby naopak jejich soused v důsledku znění územního plánu získal územní rozhodnutí pro záměr, který bude mít negativní vliv na svoje sousedy. Samotný územní plán nikomu nic nedělá, ale přesto jej mohou vlastníci jako opatření obecné povahy napadat. Podobně je to s vyhlášením Stavů předcházení.

[21] Vyhlášení Stavů předcházení je primárně zaměřeno na fyzické a právnické osoby a je pro ně samotné závazným aktem – na základě stavů vyhlášení musí strpět přijímaná omezení. Současně na rozdíl o vyhlášení nouzového stavu nemá vyhlášení Stavů předcházení povahu ústavní (ve smyslu aktu vládnutí – vyhlášení nouzového stavu dle usnesení Ústavního soudu Pl. ÚS 12/21), ale pouze správní, nepředstavuje tedy akt aplikace ústavního práva, ale pouze zákonné normy – energetického zákona. Soudnímu přezkumu vyhlášení Stavů předcházení tedy nic nebrání. Na rozdíl od vyhlášení nouzového stavu pak návrhové připomíná, že chybí jakýkoliv přezkum ze strany Poslanecké sněmovny nebo alespoň vlády. Ministerstvo se tedy skrze vyhlášení Stavů předcházení na rok může dopustit absolutní libovůle, přičemž právě jen díky tomu, že vyhlásilo tento Stav předcházení, má možnost vydávat další konkrétní opatření (obecné povahy) zasahující rovněž do základních lidských práv a svobod. Kdyby tedy Stav předcházení vyhlášen nebyl, nemělo by ministerstvo bílé šeky na vydávání dalších opatření.

[22] To, že už samotným vyhlášením Stavů předcházení dochází k hrubým zásahům do práv, vyplývá rovněž z § 88 odst. 6 energetického zákona, kde se uvádí: při stavu nouze a při předcházení stavu nouze je právo na náhradu škody vyloučeno. To znamená, že se subjekty (adresáti veřejné správy) nemají možnost domáhat vůči státu náhrady všech negativních důsledků jeho jednání.

[23] V komentáři k energetickému zákonu⁵ se uvádí: „Ve třetím odstavci jsou upraveny dvě odlišné situace. Předně se ukládá odběratelům povinnost strpět omezení spotřeby bez ohledu na uzavřené smlouvy, což navazuje na právo držitele licence na výrobu tepelné energie nebo rozvod tepelné energie při předcházení stavu nouze a při stavu nouze přerušit nebo omezit dodávky tepelné energie. Jde-li o nepodnikající fyzickou osobu, je nepodřízení se omezení spotřeby tepelné energie podle § 88 odst. 3 přestupkem podle § 90 odst. 1 písm. r), za který může být uložena pokuta až do výše 100 tis. Kč. Jde-li o

⁵ <https://obchod.wolterskluwer.cz/cz/energeticky-zakon-komentar.p3415.html>

právníckou osobu nebo podnikající fyzickou osobu, jde o správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. v), za jehož spáchání je možné uložit pokutu až do výše 50 mil. Kč. Konečně u držitele licence na rozvod tepelné energie jde o správní delikt podle § 91 odst. 12 písm. i), za jehož spáchání mu může být uložena pokuta až do výše 15 mil. Kč."

[24] Je tedy zjevné, že už samo vyhlášení Stavů předcházení znamená pro adresáty veřejné správy omezení, riziko hrozby vůči platně uzavřeným smlouvám na dodávky energií a navíc značné riziko spáchání tvrdě trestaného přestupku.

[25] K povaze správních aktů jako opatření obecné povahy se soudy vyjadřovaly opakovaně.

[26] V nálezu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 14/07 Ústavní soud dovodil, že „*novelizace soudního řádu správního upravující řízení o zrušení opatření obecné povahy s účinností předcházející účinnosti nového správního řádu nevztahuje takové řízení toliko na opatření obecné povahy, která byla vydána na základě zvláštního zákona – **nevyžaduje tedy jejich výslovné označení jako opatření obecné povahy ve zvláštním zákoně.** Právní úprava řízení o zrušení opatření obecné povahy upravená soudním řádem správním **tak přisvědčuje spíše materiálnímu pojetí opatření obecné povahy. (...) tedy výklad, který akcentovalo i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2006 č. j. 1 Ao 1/2006-74 s konstatací, že k posouzení toho, zda je určitý správní akt opatření obecné povahy, je nutno přistupovat materiálně, tj. zda tento naplňuje **oba pojmové znaky opatření obecné povahy (tj. konkrétnost předmětu a obecnost adresátů)*****“.

[27] Žádný z právních předpisů nestanovuje pozitivně definiční znaky opatření obecné povahy, toliko správní řád č. 500/2004 Sb. jej negativně vymezuje tak, že jde o „**závazné opatření obecné povahy, které není právním předpisem ani rozhodnutím**“.

[28] Jak konstatuje již zmíněné rozhodnutí NSS, č.j. 9 Ao 1/2010 – 84, vládní návrh správního řádu vymezoval opatření obecné povahy jako „*úkon správního orgánu v určité věci, který se přímo dotýká práv, povinností nebo zájmů blíže neurčeného okruhu osob*“. Důvodová zpráva k tomu konstatovala, že „*opatření obecné povahy je zvláštní typ úkonu správního orgánu na hranici mezi správním aktem a právním předpisem. Jeho zavedení je motivováno jednak zahraniční zkušeností, jednak tím, že ve zvláštních právních předpisech se již pod jinými názvy vyskytuje, a dále tím, že **moderní chápání vázanosti veřejné správy zákonem tenduje k tomu, aby dotčené osoby měly garantována minimální procesní práva i pro ten případ, že se úkon správního orgánu týká jejich zájmů, byť nelze jmenovitě určit účastníky.***“

[29] Vyhlášení Stavů předcházení je opatřením obecné povahy a soudy jsou příslušné k jeho přezkumu.

II.

Důvody návrhu

II. 1. Nedostatek odůvodnění OOP

[30] Při přezkumu opatření obecné povahy byl Nejvyšším správním soudem stanoven tzv. pětikrokový algoritmus přezkumu (velmi přehledně např. viz NSS č.j. 1 Ao 1/2005-98). Navrhovatel proto napadá předmětné OOP proto, že je nezákonné – chybí mu jakékoliv odůvodnění. Dočteme se v něm pouze:

Důvodem pro vyhlášení předcházení stavu nouze v teplárenství je existence reálného rizika vzniku stavu nouze podle § 88 odst. 1 písm. f) energetického zákona, tedy hrozí riziko nevyrovnané bilance v soustavě zásobování tepelnou energií, která může způsobit významný a náhlý nedostatek tepelné energie nebo ohrožení celistvosti soustavy zásobování tepelnou energií, její bezpečnosti a spolehlivosti provozu.

[31] Vzhledem k tomu, že odpůrce tímto OOP chce omezit, resp. ve vztahu k emisním limitům vyloučit, použití právního řádu na celý rok (s rizikem prodloužení této doby), jde o velmi chabé a zcela nedostatečně vysvětlené důvody. Odpůrce neuvedl, proč neučinil všechny možné kroky k tomu, aby ČR měla zejm. zemního plynu dostatek, neprovedl výše zmíněnou cost benefit analýzu, nijak nereflekoval mimořádně závažné dopady na klima a na lidské zdraví a dokonce i životy, ani dopady na životní prostředí. Nezdůvodnil, proč vyhlásil Stav předcházení rovnou na 12 měsíců, ani žádný další svůj myšlenkový pochod. Takový výkon veřejné správy je v rozporu s ústavním pořádkem ČR i s jejími mezinárodními závazky a rovněž zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád a judikaturou.

[32] Navrhovatel se domnívá, že k tomuto bodu návrhu už není třeba nic dodávat, chybějící odůvodnění je do očí bijícím nedostatkem.

II. 2. Nepřiměřenost napadeného OOP

[33] Dále pak navrhovatel napadá předmětné OOP proto, že je nepřiměřené, tj. jej napadá v pátém kroku algoritmu soudního přezkumu opatření obecné povahy.

[34] **Mezi základní atributy právního státu patří přiměřenost práva, a z tohoto důvodu je úkolem mimo jiné právě i soudní moci přispívat svojí rozhodovací činností k rozumnému uspořádání společenských vztahů.** Soud se proto v rámci přezkumu souladu opatření obecné povahy se zákonem věnuje též otázkám, zda napadené opatření obecné povahy vůbec umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (kritérium vhodnosti), zda opatření obecné povahy a sledovaný cíl spolu logicky souvisí a zda cíle nelze lépe dosáhnout jiným legislativním prostředkem (kritérium potřebnosti), zda opatření obecné povahy omezuje své adresáty co nejméně (kritérium minimalizace zásahů); v neposlední řadě soud také zkoumá, zda je následek napadeného opatření

obecné povahy úměrný sledovanému cíli (kritérium proporcionality v užším slova smyslu). Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, čj. 1 Ao 1/2005-98.

[35] Jak zdůrazňuje doktrína: „*Proporcionalita souvisí s ideou právního státu. Je právním nástrojem, pomocí něhož má být vláda donucována k dodržování práva obsaženého v zákonech. Zásahy státu by měly být minimální a nastupovat by měly jen tehdy, jsou-li nezbytné ve veřejném zájmu. Závažnost veřejného zájmu by měla být poměřována se zájmem, do kterého je zasahováno. Hledá se tedy jakási rozumná míra, přijatelný kompromis. Posuzuje se míra omezení ve vztahu k účelu omezení*“.⁶

[36] **Navrhovatel tvrdí, že napadené OOP je naprosto nepřiměřené. Spalování uhlí v tepelných elektrárnách je krok, který se z hlediska změn klimatu již nikdy neměl uskutečnit. Je proto zcela bizarní. OOP, které něco takového umožňuje a dokonce dovoluje překračovat stanovené emisní limity, je proto v souladu s rozsudkem NSS č.j. 8 Ao 17/2021 nutno považovat za nepřezkoumatelné a nezákonné. Existuje snad pro společnost a planetu větší riziko než změny klimatu, které by se týkalo opravdu všech lidí a všech živých organismů na planetě Zemi?**

[37] **Odpůrce se měl všemi těmito otázkami pečlivě zabývat a zhodnotit nebezpečné dopady svého rozhodnutí**, neboť opomíjet znečištění životního prostředí v situaci, kdy vidíme, co dokáže příroda poškozená lidskou činností (řádění tornáda na jižní Moravě nebo mimořádně ničivé německé povodně nebo nedávný požár v národním parku jsou jen smutným mementem znečištění planety), je lehkovážné a hazardní. Ani odkaz na sankce vůči Rusku nemůže odůvodnit takové nepromyšlené jednání, neboť mělo být rozhodně poměřeno, zda je méně tvrdým řešením na Rusko sankce nevalit a plyn řádně odebírat, než sankce uvalit a bez rozmyslu uvrhnout svět do naprosté katastrofy způsobené výrazným zhoršením životního prostředí a zhoršením dopadů změn klimatu. Ještě nikdy v minulosti kvůli lokálnímu konfliktu, který se týká jen dvou zemí světa, nedošlo k tomu, že by byl celý svět doslova popostrčen na okraj propasti, ze které už nikdy nebude návratu. Bylo povinností všech států uvážit, zda jsou sankce ve vztahu k dopadům na změnu klimatu přiměřené.

[38] **Navrhovatel je přesvědčen, že tyto environmentální dopady odpůrce nijak nezhodnotil neprovedl test přiměřenosti přijímaných opatření ve vztahu k zásahům do jiných práv, zejména pak práva na ochranu životního prostředí a na zdraví a život. Negativními dopady je přitom ohrožen život a zdraví naprosto všech lidských bytostí, nikoli pouze určité části obyvatel jednoho státu (přičemž všichni obyvatelé tohoto státu představují jen 0,5% světové populace lidí a navíc jistě nejsou ohroženi na životě všichni, dopady změn klimatu ale ohroženi budou**

⁶ Jana Janderová: Opatření obecné povahy a dodržování principu proporcionality. Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, dostupné z https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/70081/OOP_a_dorzovani_principu_proporcionality.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Ukrajinci tak, jako miliardy dalších obyvatel planety, nepočítaje v to živočichy). V odůvodnění opatření k tomu není uvedena „ani čárka“.

[39] Vzhledem k tomu, že **spolkům zabývajícím se environmentální problematikou jsou v jistém ohledu přiznávána větší práva domáhat se ochrany životního prostředí než jednotlivci**, pak se navrhovatel pokouší požádat soud o poskytnutí ochrany nejen lidem, ale také přírodě a krajině, která nemůže jít k soudu sama a musí být podpořeno hlasem environmentálních spolků (stejně jako ony pověstné ryby „The fish cannot go to the court.“⁷). To, co děláme my v ČR, má samozřejmě v globalizovaném světě dopad všude. Nemůžeme se vyvinut z odpovědnosti tím, že řekneme, že jsme malí. Nemůžeme vesele pálit uhlí a vůbec se netrápit znečištěním, které způsobíme, když už bychom se tvářili, že zdraví a životy našich občanů jsou lhostejné.

[40] Ze stránek ministerstva životního prostředí (MŽP) vyplývá, že *„příčinou změny klimatu je s největší pravděpodobností zesilování přirozeného skleníkového efektu atmosféry v důsledku lidské činnosti a nadměrného zvyšování antropogenních emisí skleníkových plynů.“*⁸ **Přesně tyto dopady bude mít neodůvodněné spalování uhlí.**

[41] Na stránkách Českého hydrometeorologického ústavu se uvádí: *„Změna klimatu, její dopady a nutnost reakce představují jedno z klíčových témat současné environmentální politiky. Přestože změny v klimatickém systému naší planety probíhaly od té doby, co planeta vznikla, vědecké poznatky posledních desetiletí ukazují, že v současné době velmi pravděpodobně tyto změny probíhají rychleji, než tomu bylo v minulosti. Hlavní příčinou těchto změn, a zejména jejich důsledků, je činnost člověka. Nejde však pouze o činnosti spojené s nárůstem emisí skleníkových plynů, ale i o aktivity člověka, které činí klimatický systém více zranitelný, než tomu bylo v minulosti.“*⁹ **Copak nadměrné spalování uhlí nemá přesně tyto dopady?**

[42] V *„Klimatické žalobě“*,¹⁰ které Městský soud v Praze vyhověl (viz Rozsudek) se píše: *„Probíhající změna klimatu je zřejmě nejvýznamnější environmentální i společenskou výzvou, které lidstvo kdy čelilo. Na základě aktuálního vědeckého poznání je téměř jisté, že bez rychlého a efektivního omezení emisí skleníkových plynů, které způsobují zadržování tepla v atmosféře (tzv. skleníkový efekt) dojde ke globálnímu zvýšení teploty oproti předindustriální době v rozsahu, který bude znamenat dlouhodobé změny neslučitelné s další existencí lidské civilizace v její současné podobě. Za mezní hodnotu oteplení planety vědci považují zvýšení globální teploty o 1,5 °C oproti předindustriální době. Zvýšení teploty nad tuto míru je považováno za tzv. „nebezpečnou změnu klimatu“, která způsobí radikální změny, jež zasáhnou celou planetu a lidstvo (viz Shrnutí zvláštní zprávy „Global Warming of 1.5 °C“ (2018) zpracované Mezivládním panelem pro změnu klimatu, str. 5). Svět se již od roku 1961 oteplil zhruba o 1 °C, oteplování však není rovnoměrné – v ČR již došlo od roku 1961 k oteplení zhruba o 2 °C (Posudek „Dopady klimatické změny v České republice“ (leden 2021) autorů výzkumné*

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_12_856

⁸ https://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu

⁹ <https://www.chmi.cz/historicka-data/pocasi/zmena-klimatu/zakladni-informace>

¹⁰ <https://www.klimazaloba.cz/wp-content/uploads/2021/04/Klimaticka%CC%81-z%CC%8Caloba.pdf>

organizace Climate Analytics gGmbH, str. 7-8)." **Co udělá s těmito děsivými čísly nadměrné spalování uhlí?**

[43] Navrhovatel se stejně jako ti, kdo podali Klimatickou žalobu, domnívá, že lidská činnost je zásadním faktorem klimatických změn. **Proto se obává, že obrovské environmentální dopady získávání energie spalováním uhlí namísto používání zemního plynu zásadním způsobem navýší dopady lidské činnosti na životní prostředí a následně na lidské zdraví a život. Tyto svoje obavy dokládá příloženými články a studiemi. Je jich dostupné obrovské množství a je jich závěry jsou více než děsivé.**

[44] Ve Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR se mj. uvádí: „Změna klimatu může působit na zdraví populace celým komplexem přímých i nepřímých vlivů. Přímé účinky na lidské zdraví jsou důsledkem působení změn fyzikálních hodnot klimatu – vliv teplotních změn, důsledky zvýšené frekvence a intenzity výskytu extrémních jevů počasí, vliv zvyšujícího se pronikání krátkovlnné části spektra UV záření na zemský povrch. **Nepřímé účinky jsou výsledkem působení jednotlivých složek životního prostředí a dalších podmínek života, které byly modifikovány působením změny klimatu, např. znečištěním ovzduší ozónem či pylovými částicemi, které mohou vyvolat zvýšení sezónního výskytu a trvání alergických onemocnění, změnami ve výskytu infekčních nemocí, především zoonóz s přírodní ohniskovostí, ovlivněním produkce a distribuce potravin živočišného i rostlinného původu.**“¹¹

[45] Hlavním cílem Státní politiky životního prostředí přitom je: „Česká republika poskytuje svým občanům bezpečné, zdravé a resilientní životní prostředí, které umožní kvalitní život i budoucím generacím. Společnost i hospodářství se přizpůsobily změně klimatu, využívají co nejméně neobnovitelných přírodních zdrojů a nebezpečných látek, naopak široce využívají druhotné suroviny a **bezemisní energii**. Udržitelné využívání krajiny a biologická rozmanitost jsou vnímány jako jeden ze základů kvalitního života a přispívají ke zmírnění projevů změny klimatu. Česká republika dodržuje mezinárodní dohody a svým působením přispívá k celosvětové ochraně životního prostředí a udržitelnému rozvoji“.

[46] V Agendě 2030 je ochraně klimatu věnováno obrovské množství textu. Výčet hrozeb a přijímaných opatření je impozantní. Jak je možné, že se jimi nemusí žalovaný vůbec řídit? Cílem Agendy 2030 (a v návaznosti pak Česko 2030) mj. je ochrana planety před jejím poškozením, včetně udržitelné spotřeby a výroby a čerpání přírodních zdrojů a podnikání urgentních kroků v rámci klimatické změny. **Odpůrce se domnívá, že tento cíl není naplňován.**¹²

[47] **Bylo by možné dále odkázat také na Strategický rámec Česko 2030 a navrhovatel by mohl pokračovat sáhodlouhými citacemi z nejrůznějších dokumentů a počinů vlády nebo ministerstev nebo Evropského parlamentu či Komise, které se týkají změny klimatu, ale předpokládá, že soud je s těmito**

¹¹ [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf)

¹² https://www.mzp.cz/cz/news_20200923-co-s-pouzitymi-rouskami

dokumenty řádně obeznámen (právě i z Klimatické žaloby). Navrhovatel uvede jne pár faktů:

- a. *When fossil fuels are burned, they release large amounts of carbon dioxide, a greenhouse gas, into the air. Greenhouse gases trap heat in our atmosphere, causing global warming. Already the average global temperature has increased by 1C. Warming above 1.5°C risks further sea level rise, extreme weather, biodiversity loss and species extinction, as well as food scarcity, worsening health and poverty for millions of people worldwide.*¹³
- b. *Fossil fuels – coal, oil and gas – are by far the largest contributor to global climate change, accounting for over 75 per cent of global greenhouse gas emissions and nearly 90 per cent of all carbon dioxide emissions.*¹⁴
- c. *Na klimatické konferenci OSN v Glasgow jednájí světoví politici o tom, jak udržet globální oteplování pod limitem 1,5 stupně. Závazky, které tam státy přijímají, můžou být podle vědců klíčové. Asi 40 zemí se ve čtvrtek na konferenci COP26 zavázalo urychlit odklon od uhlí ve prospěch čistých zdrojů energie. Signatáři slíbili, že vyřadí své uhelné elektrárny z provozu do roku 2030 v případě velkých ekonomik a do roku 2040 v případě chudších zemí. Země také uvedly, že nebudou investovat do uhelných elektráren doma ani v zahraničí. Někteří velcí znečišťovatelé, jako Čína, Austrálie, Indie a Spojené státy, ale své podpisy k dohodě odmítly připojit. Pokud lidstvo překročí klimatický limit, bude podle OSN každý třetí člověk zažívat pravidelné prudké vlny veder. Korálové útesy budou téměř úplně zničeny. Výnosy důležitých potravinářských plodin klesnou o sedm procent. Současné nedostatečné klimatické závazky zemí by ale planetu mohly posunout daleko za tento limit – do konce dekády bychom podle OSN mohli dosáhnout oteplení až o 2,7 stupně Celsia v porovnání s dobou před průmyslovou revolucí. To by způsobilo trvalou ztrátu druhů, bezprecedentní tání ledových příkrovů a také prudký vzestup hladiny moří. V takovém světě se běžnou součástí životů velké části populace stanou katastrofy spojené s extrémním počasím, ale také chronický nedostatek potravin a vody a také nesnesitelné vedro.*¹⁵
- d. Web univerzity Berkley v USA¹⁶ shrnuje situaci se spalováním uhlí laicky, ale výstižně, následovně:

¹³ <https://www.clientearth.org/latest/latest-updates/stories/fossil-fuels-and-climate-change-the-facts/>

¹⁴ <https://www.un.org/en/climatechange/science/causes-effects-climate-change>

¹⁵ https://www.irozhlaz.cz/zivotni-styl/spolecnost/spalovani-uhli-glasgow-katastrofalni-oteplovani_2111041423_pi

¹⁶ <https://ugc.berkeley.edu/background-content/burning-of-fossil-fuels/>

The burning of fossil fuels affects the Earth system in a variety of ways. Some of these ways include:

- Releasing the greenhouse gases carbon dioxide (CO₂) and nitrous oxide (N₂O) into the atmosphere, which intensifies the **greenhouse effect** (the **re-radiation of heat** in the atmosphere), increasing the Earth's average **air temperatures**. These greenhouse gases can remain in the atmosphere for decades to hundreds of years.
- Emitting an array of **pollutants** that reduce **air quality** and harm life, especially sulfur dioxide, nitrogen oxides, and **airborne particles** such as soot. Poor air quality can cause respiratory **disease**.
- The **airborne particles** also increase the **reflectivity** of the atmosphere, which has a slight cooling effect. The reason is that the **airborne particles**, such as soot and sulfate aerosols (from sulfur dioxide), **reflect** some sunlight back into space, increase **cloud** formation, and make **clouds** more reflective. The net effect of burning fossil fuels is warming because the cooling is small compared with the heating caused by the greenhouse effect, in part because airborne particles only stay suspended in the atmosphere for a few days to months, while greenhouse gases that cause warming remain in the atmosphere for many decades to hundreds of years.
- Changing patterns of **snow and ice** melt. **Airborne particles** (especially soot) that settle on snow increase the **absorption** of sunlight due to their dark color, heating the surface of the snow causing melting. In certain parts of the world, the presence of soot (in addition to global warming) has caused winter ice and snow melts earlier and faster today than in previous decades, which also changes local patterns of **freshwater availability**.
- Increasing the acidity of **precipitation**. Sulfur dioxide (SO₂), nitrogen oxides (NO_x), and carbon dioxide (CO₂) react with water vapor, oxygen, and other chemicals to form acid rain. Acid rain can contaminate **freshwater** sources, resulting in harmful algal blooms that reduce **water oxygen levels** and harm fish **populations** and other wildlife. Additionally, acid rain increases chemical **weathering** of rocks, including manmade structures.
- Using large amounts **freshwater**. Power plants that burn fossil fuels cool their systems by removing freshwater from local rivers and lakes. The warm water returned to nearby ecosystems can cause stress for local species.

[48] V souvislosti se spalováním uhlí kupř. v elektrárně Chvaletice probíhala řada protestů ekologických a klimatických spolků. Jejich argumenty zcela jistě nepřestaly platit kvůli válečnému konfliktu:

- a. Ze Sedmi důvodů, proč zavřít Chvaletice od Limity jsme my navrhovatel vybírá:¹⁷
  - i. *Spalování fosilních paliv je kvůli emisím skleníkových plynů hlavní příčinou klimatické krize, jejíž následky dnes můžeme pozorovat všude kolem nás. Dosavadní oteplení planety o víc než jeden stupeň Celsia vede k extrémnímu počasí jako jsou sucha a povodně a přispívá k prohlubování sociálních nerovností, příčin chudoby, hladu, ozbrojených konfliktů i nucené migrace. Čas k řešení se rychle krátí – již kolem dvou stupňů oteplení by totiž mohly nastat nezvratné a potenciálně katastrofické škody, potenciálně vedoucí k podmínkám prakticky neslučitelným se zachováním lidské civilizace jak ji známe.*
  - ii. *Rychlý konec uhlí je jako záchranná brzda, za kterou musíme zatáhnout, chceme-li klimatickou krizi vyřešit, dokud to ještě jde. Například podle loňské zvláštní zprávy Mezivládního panelu pro změny klimatu při OSN máme už jen necelých dvanáct let na to, abychom v celosvětovém měřítku snížili emise o 45%, nemá-li oteplení překročit nebezpečnou hranici 1,5 stupně celsia. To v zemích*

¹⁷ <https://limityjsmemy.cz/klimakemp2019/zastavme-chvaletice/>

jako je Česká republika nelze uskutečnit bez úplného konce těžby a spalování uhlí, které patří k nejhorším fosilním palivům vůbec. Potřebujeme se uhlí zbavit. Začít bychom měli hned a nejlépe těmi elektrárnami, bez kterých se nejsnáze obejdeme, jako jsou Chvaletice, Počerady či Dětmárovice.

- iii. *Klimatická krize je hlavním důvodem, proč se potřebujeme uhlí zbavit. Aby to ale nebylo málo, neškodí uhlí jen klimatu, ale také lidskému zdraví – právě to nejvíc vadí místním z okolí Chvaletic. Uhelné elektrárny vypouštějí kromě oxidu uhličitého do ovzduší také řadu toxických látek jako rtuť, poléťavý prach či oxidy dusíku, které vedou k předčasným úmrtím, kardiovaskulárním či plicním chorobám a dalším škodám na zdraví lidí. Znečištění ovzduší, na němž se elektrárny podílejí zhruba jednou pětinou, zabije u nás ročně až jedenáct tisíc lidí. V této situaci chce elektrárna Chvaletice prodloužit svou životnost výjimkou nových emisních limitů, která by jí umožnila vypouštět kupříkladu až čtyřnásobek toxické rtuti oproti povolenému množství.*

[49] Navrhovatel dále upozorňuje na mimořádně znepokojující závěry odborníků o dopadech spalování uhlí na zdraví a život lidí:

- a. *Lokální topeniště jsou v současné době jeden z největších znečišťovatelů ovzduší, a to hlavně z pohledu emisí tuhých znečišťujících látek a benzo(a)pyrenu. Domácnosti se podílí na emisích PM_{2,5} ze 78 % a na emisích benzo(a)pyrenu dokonce z 98 %.¹⁸*
- b. *Every year, nearly 4 million people die prematurely from indoor air pollution. Many succumb to diseases linked to inhaling smoke from kerosene, wood and charcoal fires, which are commonly used in the developing world for cooking and heating.¹⁹*
- c. *Household air pollution was responsible for an estimated 3.2 million deaths per year in 2020, including over 237 000 deaths of children under the age of 5... It is essential to expand use of clean fuels and technologies to reduce household air pollution and protect health. These include solar, electricity, biogas, liquefied petroleum gas (LPG), natural gas, alcohol fuels, as well as biomass stoves that meet the emission targets in the WHO Guidelines.²⁰*
- d. *Air quality is closely linked to the earth's climate and ecosystems globally. Many of the drivers of air pollution (i.e. combustion of fossil fuels) are also sources of greenhouse gas emissions. Policies to reduce air pollution, therefore, offer a win-win strategy for both climate and health, lowering the*

¹⁸ https://www.mzp.cz/cz/lokalni_topeniste

¹⁹ <https://www.unep.org/news-and-stories/story/seven-things-you-should-know-about-household-air-pollution>

²⁰ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/household-air-pollution-and-health>

burden of disease attributable to air pollution, as well as contributing to the near- and long-term mitigation of climate change.²¹

- e. *Znečištění ovzduší prachovými částicemi představuje závažný problém pro lidské zdraví a životní prostředí. Negativní působení ultrajemných prachových částic (částice s rozměrem menším než 100 nm) na lidské zdraví závisí např. na počtu částic, měrném povrchu částic, respirabilitě a schopnosti vázat další chemické sloučeniny (např. PAH)... Znečištění ovzduší představuje významné zdravotní riziko. Z hlediska zdravotního působení atmosférického aerosolu na člověka byly definovány velikostní skupiny částic označované jako PM_x (Particulate Matter), které obsahují částice o velikosti menší než x μm. Prachové částice ovlivňují zdraví člověka více než jiné polutanty (SO_x, NO_x atd.). Byl prokázán vztah mezi vysokými dávkami prachových částic (PM₁₀ a PM_{2,5}) a zvýšenou mortalitou [3]. Současné studie [4,5,6,7] poukazují na hlubší depozici menších částic (PM₁ a PM_{0,1}) v plicích a na transport ultrajemných částic (menších než 100 nm, UFP, PM_{0,1}) krevním řečištěm až do specifických orgánů (játra, srdce, slezina...). Menší částice tak jsou nebezpečnější než částice větší o stejné hmotnosti. Kvůli svému většímu aktivnímu povrchu lépe sorbují nebezpečné látky (PAH, kovy atd.).²²*
- f. *Podle nové studie vědců z Harvardovy univerzity a několika výzkumných center ve Velké Británii zemřelo na důsledky spalování fosilních paliv v roce 2018 osm milionů lidí. Výpočty, které autoři zkombinovali se speciálním 3D modelem planety, ukázaly, že emise z uhlí, benzínu nebo nafty jsou smrtelnější, než se odhadovalo. "Spalování fosilních paliv, jako je uhlí nebo nafta, může za smrt každého pátého člověka na celém světě," říká Karn Vohra z Univerzity v Birminghamu, jeden z autorů výzkumu, který má server Aktuálně.cz k dispozici. Nejvyšší úmrtnost připadá podle zjištění vědeckého týmu na ty oblasti, které mají nejhorší koncentraci tohoto typu znečištění vzduchu. Kromě východního pobřeží Severní Ameriky a jihovýchodní Asie mezi ně patří také Evropa. Každoročně zemře v Česku podle statistického úřadu kolem 110 tisíc lidí. Z výpočtů expertů z Harvardovy univerzity, Univerzity v Birminghamu, Leicesteru a University College London vychází, že důsledkům dlouhodobého vystavení částicím o velikosti do 2,5 mikrometru, vyprodukovaným při spalování fosilních paliv, podlehne necelá čtvrtina z nich. Tedy 25 tisíc lidí. Je to srovnatelné číslo jako v podobně lidnatém Maďarsku, o něco větší Belgii, ale také Nigérii, která má přes 200 milionů obyvatel. To, že jemné částice mají škodlivé dopady na lidské zdraví, usazují se na průduškách a přispívají k nemocem srdce a plic, není novinka. Studie ale podle autorů mění pohled na to, jak*

²¹ https://www.who.int/health-topics/air-pollution#tab=tab_1

²² <https://vytapeni.tzb-info.cz/vytapime-pevnymi-palivy/14396-produkce-ultrajemnych-castic-pri-spalovani-hnedeho-uhli-v-ruznych-typech-kotlu-maleho-vykonu>

moc jsou doopravdy smrtelné. Tým se vymezuje proti dosud publikovaným výzkumům, které kombinovaly data ze satelitů a pozemních pozorování, a sledují všechny jemné částičky ve vzduchu, nejen ty ze spalování.²³

[50] Navrhovatel je přesvědčen, že odpůrce nevzal uvedená data a fakt v potaz, když se rozhodl vydat napadené opatření obecné povahy – Stav předcházení. Nepoměřil nedozírné a časově mimořádně dlouhodobé a již nevratné dopady na klima a tím ani na zdraví a životy a majetek nesrovnatelně většího počtu lidí, než kolik je reálně ohroženo lokálním konfliktem mezi dvěma zeměmi (přičemž na jiné válečné konflikty ČR podobným způsobem nikdy nereagovala, tudíž jde o mimořádně nestandardní postup, který by měl být mimořádně pečlivě odůvodněn s ohledem na důsledky). Vedle toho ani nepoměřil přímé dopady na zdraví, které vznikají v důsledku spalování uhlí – předčasná smrt milionů lidí celosvětově, v rámci ČR desítek tisíc, onemocnění dětí (astma a jiná respirační onemocnění), nárůst rakoviny u dospělých a podobně.

[51] **Proto je podle názoru navrhovatele napadené OOP v rozporu se zákonem.**

III.

Závěr a návrh

[52] **Navrhovatel na základě výše uvedeného navrhuje, aby soud rozhodl tak, že se napadené opatření obecné povahy pro nezákonnost zrušuje.**

[53] Pokud jde o náklady řízení, žádá navrhovatel pouze úhradu zaplaceného soudního poplatku, ve zbylém se práva na náhradu nákladů řízení vzdává.

Navrhovatel

²³ <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/emise-zabiji-vic-nez-se-myslelo-tvrdi-nova-studie-jen-v-cesk/r~84b9cf306a2e11eb9d74ac1f6b220ee8/>